

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1444 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

11 Ιουνίου, 2024

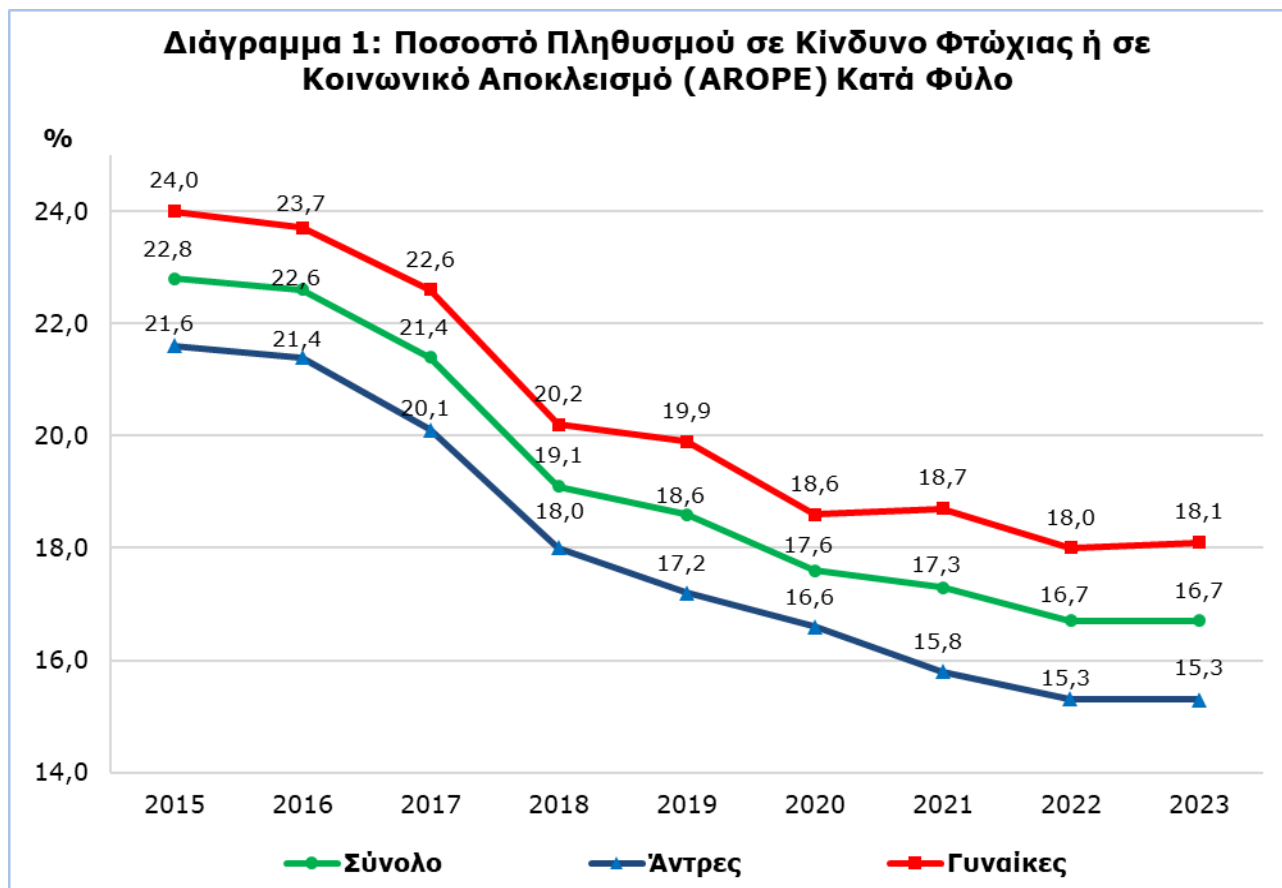
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ: **ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΤΩΧΙΑΣ 2023**

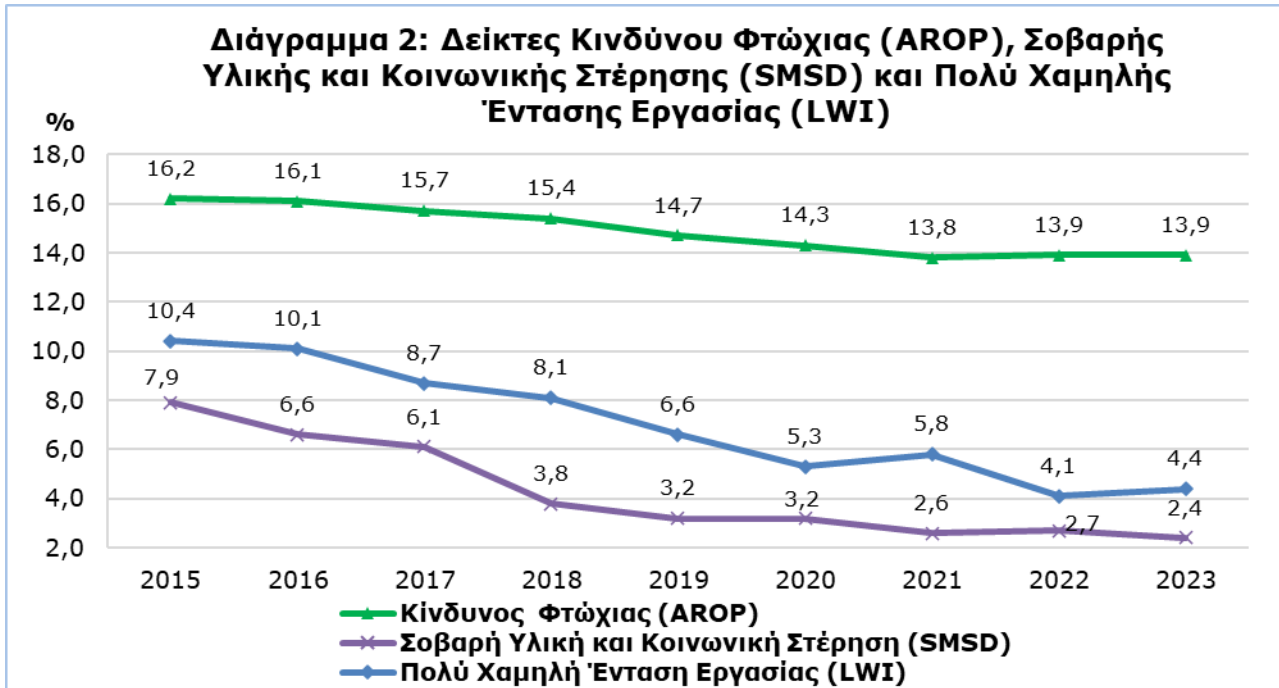
Κίνδυνος Φτώχειας ή Κοινωνικού Αποκλεισμού (AROPE)

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2023, με έτος αναφοράς εισοδήματος το 2022, 16,7% του πληθυσμού ή 153.000 άτομα βρίσκονταν σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό (δείκτης AROPE, ο κύριος δείκτης παρακολούθησης του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2030 για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό). Πιο συγκεκριμένα, 16,7% του πληθυσμού ζούσε σε νοικοκυριά με διαθέσιμο εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας ή ζούσε σε νοικοκυριά με σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση ή ζούσε σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλό δείκτη έντασης εργασίας.

Ο δείκτης για το 2023 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά που ήταν επίσης στο 16,7%. Επομένως ο δείκτης παρέμεινε αμετάβλητος το 2023, μετά τη συνεχή πτωτική πορεία των τελευταίων χρόνων. Παρόλο που η βελτίωση των τελευταίων χρόνων αντικατοπτρίζεται και στα δύο φύλα, εντούτοις διαχρονικά οι γυναίκες διατηρούνται σε δυσμενέστερη θέση έναντι των αντρών. Κατά το 2023, ο εν λόγω δείκτης για τις γυναίκες ήταν στο 18,1% ενώ για τους άντρες στο 15,3%. Το Διάγραμμα 1, παρουσιάζει την εξέλιξη του δείκτη (AROPE) από το 2015 μέχρι και το 2023.

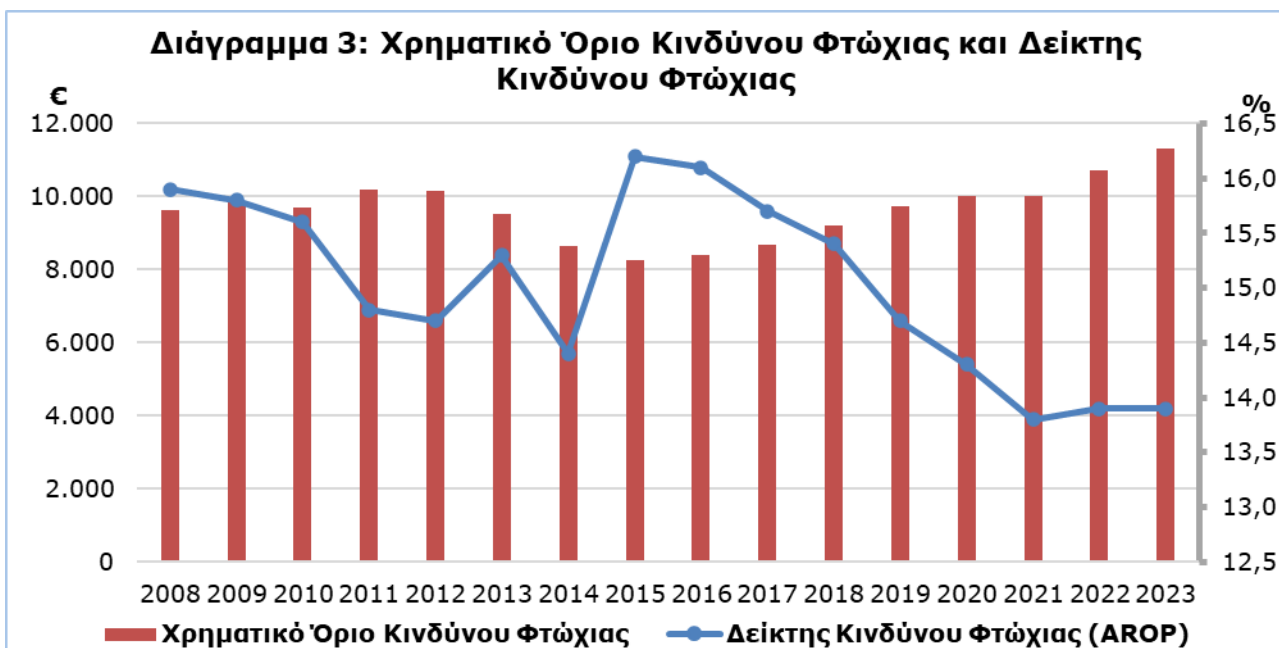

Στο Διάγραμμα 2, παρουσιάζονται ξεχωριστά τα αποτελέσματα που αφορούν στους 3 επιμέρους δείκτες που συνθέτουν τον δείκτη κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (κίνδυνος φτώχειας, σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση, πολύ χαμηλή ένταση εργασίας). Από το διάγραμμα παρατηρείται ότι ο δείκτης για τη σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση μειώθηκε κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες (από 2,7% το 2022, σε 2,4% το 2023), ο δείκτης κινδύνου φτώχειας, παρέμεινε στα ίδια ακριβώς επίπεδα (13,9%) και ο δείκτης για το ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας παρουσίασε αύξηση 0,3 ποσοστιαίες μονάδες (από 4,1% το 2022, σε 4,4% το 2023). Τα στοιχεία αυτά είχαν ως αποτέλεσμα ο δείκτης κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού το 2023 να παραμείνει σταθερός (16,7%) (περισσότερες επεξηγήσεις στις μεθοδολογικές πληροφορίες).

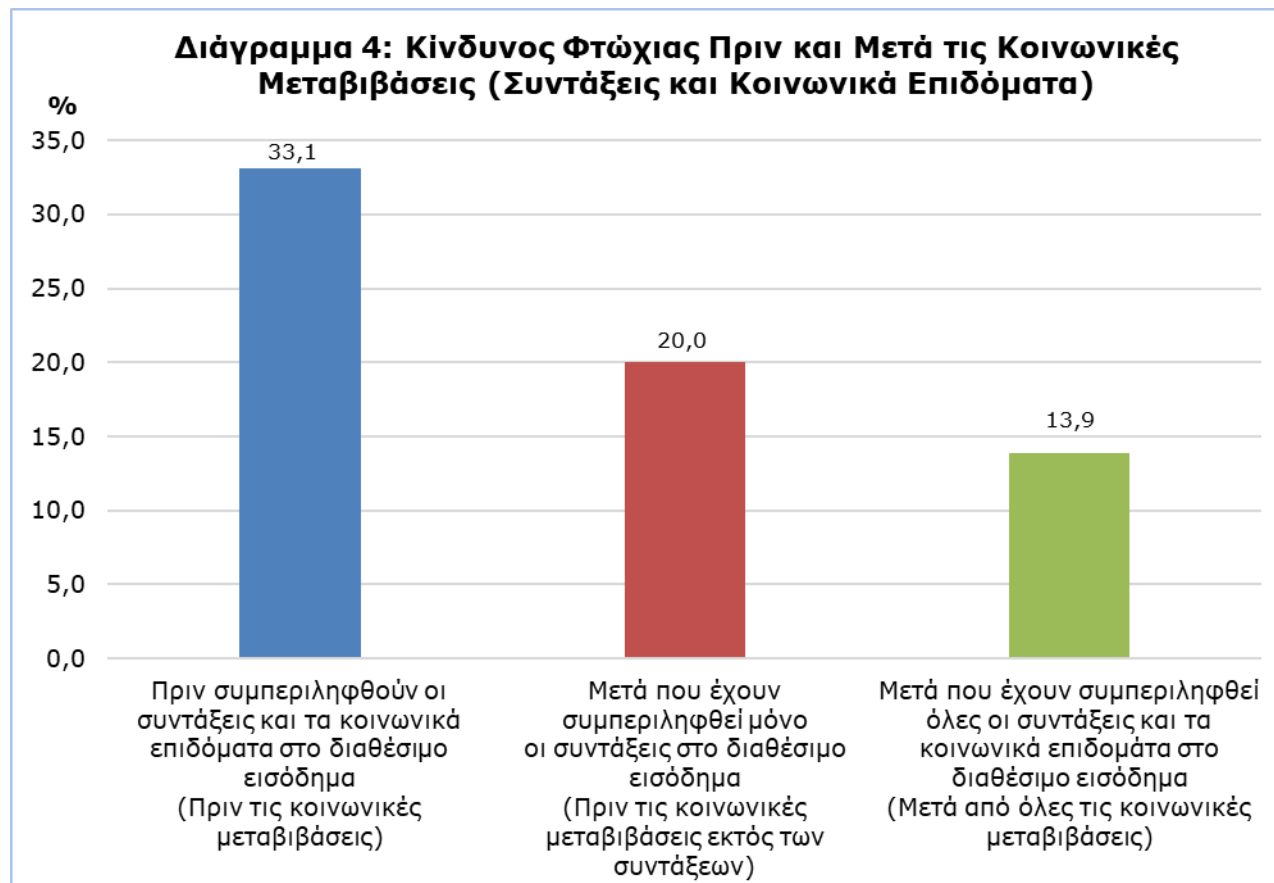
Κίνδυνος Φτώχειας (AROP)

Το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας, δηλαδή το διαθέσιμο εισόδημα του βρισκόταν κάτω από το χρηματικό όριο κινδύνου φτώχειας, κατά το 2023 ανήλθε στο 13,9% ή 128.000 άτομα, παραμένοντας στα ίδια ακριβώς επίπεδα με το 2022 (13,9%). Το χρηματικό όριο κινδύνου φτώχειας, το οποίο ορίζεται στο 60% του διάμεσου συνολικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, υπολογίστηκε το 2023 στα €11.324 για νοικοκυριά ενός ατόμου και σε €23.780 για νοικοκυριά με δυο ενήλικες και 2 παιδιά κάτω των 14 χρονών, σημειώνοντας αύξηση 5,7% σε σχέση με το 2022 όπου τα αντίστοιχα χρηματικά όρια ήταν €10.713 και €22.498. Να σημειωθεί ότι το διάμεσο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα (ανά άτομο) για το 2023 ήταν €18.873 σε σχέση με €17.856 το 2022. Στο Διάγραμμα 3, παρουσιάζεται η πορεία του δείκτη κινδύνου φτώχειας και του χρηματικού ορίου κινδύνου φτώχειας από το 2008 μέχρι το 2023.

Κίνδυνος Φτώχιας Πριν και Μετά τις Κοινωνικές Μεταβιβάσεις

Το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχιας προτού συμπεριληφθούν στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών οποιαδήποτε κοινωνικά επιδόματα¹ και συντάξεις² (κοινωνικές μεταβιβάσεις), ανέρχόταν στο 33,1%. Όταν συμπεριλήφθηκαν οι συντάξεις στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, τότε το ποσοστό αυτό μειώθηκε στο 20,0%, ενώ όταν στη συνέχεια συμπεριλήφθηκαν και τα κοινωνικά επιδόματα, το ποσοστό μειώθηκε περαιτέρω στο 13,9% (Διάγραμμα 4). Επομένως, διαπιστώνεται ότι οι κοινωνικές μεταβιβάσεις συμβάλλουν στη μείωση του ποσοστού του κινδύνου φτώχιας. Το 2023, συνολικά οι κοινωνικές μεταβιβάσεις μείωσαν τον εν λόγω δείκτη κατά 19,2 ποσοστιαίες μονάδες, (13,1 ποσοστιαίες μονάδες λόγω των συντάξεων και 6,1 λόγω των κοινωνικών επιδομάτων).

¹ Κοινωνικά επιδόματα: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, μητρότητας, τέκνου, μονογονιού, αναπηρίας, ανεργίας, φροντίδας ηλικιωμένων κ.λπ.

² Συντάξεις: γήρατος, χηρείας, ορφάνιας, ανικανότητας κ.λπ.

Πίνακας

Δείκτης			2015	2019	2020	2021	2022	2023
Ποσοστό κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROE)	Σύνολο	%	22,8	18,6	17,6	17,3	16,7	16,7
	Άντρες	%	21,6	17,2	16,6	15,8	15,3	15,3
	Γυναίκες	%	24,0	19,9	18,6	18,7	18,0	18,1
Χρηματικό όριο κινδύνου φτώχειας	Νοικοκυριά ενός ατόμου	€	8.276	9.729	10.022	10.011	10.713	11.324
	Νοικοκυριά με 2 ενήλικες και 2 παιδιά κάτω των 14 χρονών	€	17.380	20.431	21.047	21.024	22.498	23.780
Ποσοστό κινδύνου φτώχειας κατά ηλικία (AROP) (μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις)	Σύνολο	%	16,2	14,7	14,3	13,8	13,9	13,9
	0-17	%	16,7	16,7	16,1	15,8	14,9	14,0
	18-64	%	15,9	11,9	12,0	11,9	11,9	11,5
	65+	%	17,3	24,6	21,9	19,5	20,8	23,6
Ποσοστό κινδύνου φτώχειας πριν τις κοινωνικές μεταβιβάσεις εκτός των συντάξεων	Σύνολο	%	25,4	22,7	21,9	22,1	20,1	20,0
Ποσοστό κινδύνου φτώχειας πριν όλες τις κοινωνικές μεταβιβάσεις	Σύνολο	%	38,8	35,1	35,2	35,8	33,3	33,1
Σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση (SMSD)	Σύνολο	%	7,9	3,2	3,2	2,6	2,7	2,4
Ποσοστό πληθυσμού στις ηλικίες 0-64 ετών που ζει σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλό δείκτη έντασης εργασίας, κατά φύλο (LWI)	Σύνολο	%	10,4	6,6	5,3	5,8	4,1	4,4
	Άντρες	%	9,9	6,1	5,1	5,9	3,8	4,1
	Γυναίκες	%	10,9	8,4	7,1	5,8	4,4	4,8
Μέσο ετήσιο καθαρό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού		€	29.959	33.584	33.862	34.227	35.699	38.147

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ταυτότητα της Έρευνας

Η έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) διεξάγεται με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 2019/1700 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και χρησιμοποιείται από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (EUROSTAT) ως η κύρια πηγή συγκριτικών στοιχείων μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) σε θέματα που αφορούν στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση ορισμένων κοινωνικο-οικονομικών μεγεθών που επηρεάζουν τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού, ο καταρτισμός συστηματικών στατιστικών σχετικά με τις εισοδηματικές ανισότητες, τις ανισότητες στις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, καθώς και ο καταρτισμός διαρθρωτικών δεικτών κοινωνικής συνοχής.

Κάλυψη και Συλλογή Στοιχείων

Η έρευνα που διενεργήθηκε το 2023, με έτος αναφοράς για το εισόδημα το 2022, κάλυψε δείγμα 4.281 νοικοκυριών σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, στις αγροτικές και αστικές περιοχές.

Η έρευνα διεξάγεται από το 2005 πάνω σε ετήσια βάση με εναλλασσόμενο δείγμα νοικοκυριών και αποτελείται από δύο μέρη (συνιστώσες), τη συγχρονική (cross-sectional) και τη διαχρονική (longitudinal) συνιστώσα. Η συγχρονική συνιστώσα της έρευνας αναφέρεται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή ή περίοδο, ενώ η διαχρονική αναφέρεται στις αλλαγές που παρουσιάζονται σε ατομικό επίπεδο σε χρονικό διάστημα τριών ή τεσσάρων χρόνων.

Η συλλογή των στοιχείων έγινε με προσωπικές και τηλεφωνικές συνεντεύξεις στα νοικοκυριά με τη χρήση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων.

Ορισμοί

Ποσοστό κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (AROPE): Ποσοστό κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού είναι το ποσοστό του πληθυσμού που είναι κάτω από το όριο της φτώχειας ή ζει σε νοικοκυριά που έχουν σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση ή ζει σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλό δείκτη έντασης εργασίας. Κάθε άτομο υπολογίζεται μόνο μία φορά έστω και αν εμπίπτει σε πέραν του ενός δείκτη.

Ο δείκτης κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού είναι ο κύριος δείκτης για την παρακολούθηση του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2030 για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Ο εν λόγω στόχος αφορά στη μείωση του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό στις χώρες της ΕΕ27, τουλάχιστο κατά 15 εκατομμύρια έως το 2030, και από αυτά, τουλάχιστον 5 εκατομμύρια θα πρέπει να είναι παιδιά.

Χρηματικό όριο κινδύνου φτώχειας: Το όριο φτώχειας ορίζεται στο 60% του διάμεσου ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος, το οποίο υπολογίζεται διαιρώντας το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού (συνολικό καθαρό εισόδημα όλων των μελών του μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις) διά το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή των ακόλουθων συντελεστών στάθμισης: 1ος ενήλικας = 1,0 μονάδα, υπόλοιπα άτομα ηλικίας 14 χρόνων και άνω = 0,5 μονάδες και άτομα κάτω των 14 χρόνων = 0,3 μονάδες.

Ποσοστό κινδύνου φτώχειας (AROP): Ποσοστό κινδύνου φτώχειας είναι το ποσοστό των ατόμων που έχουν εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας. Μετρά τη σχετική φτώχεια και όχι την απόλυτη φτώχεια.

Σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση (Ευρώπη 2030) (SMSD): Με τον όρο σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση εννοούμε τον πληθυσμό που στερείται λόγω οικονομικών δυσκολιών τουλάχιστο 7 από τα 13 ακόλουθα αγαθά, υπηρεσίες, ή κοινωνικές δραστηριότητες (7 σχετικά με το νοικοκυριό και 6 σε προσωπικό επίπεδο):

Σε επίπεδο νοικοκυριού:

- 1) οικονομική αδυναμία στην αντιμετώπιση έκτακτων αλλά αναγκαίων δαπανών,
- 2) οικονομική αδυναμία για πληρωμή μιας εβδομάδας διακοπών,
- 3) καθυστέρηση στην αποπληρωμή πάγιων λογαριασμών (ρεύμα, νερό κ.λπ.), ενοίκιο ή δόσεις δανείων κύριας κατοικίας ή δόσεις άλλων δανείων,
- 4) οικονομική αδυναμία για διατροφή που να περιλαμβάνει κάθε δεύτερη μέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι (ή ισοδύναμο χορτοφαγικό γεύμα σε θεραπευτική αξία),
- 5) οικονομική αδυναμία για ικανοποιητική θέρμανση,
- 6) οικονομική αδυναμία να διαθέτουν αυτοκίνητο,
- 7) οικονομική αδυναμία να αντικαθιστά φθαρμένα ή κατεστραμμένα έπιπλα.

Σε προσωπικό επίπεδο:

Οικονομική αδυναμία να:

- 1) έχει σύνδεση στο διαδίκτυο,
- 2) αντικαθιστά φθαρμένα ρούχα με κάποια καινούργια,
- 3) έχει 2 ζευγάρια παπούτσια στο σωστό μέγεθος (περιλαμβανομένου και ενός ζευγαριού για όλες τις καιρικές συνθήκες),
- 4) ξοδεύει ένα μικρό χρηματικό ποσό κάθε εβδομάδα για τον εαυτό του/της,
- 5) συμμετέχει τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής,
- 6) συναντιέται με φίλους/οικογένεια (συγγενείς) για ποτό/φαγητό τουλάχιστον 1 φορά τον μήνα.

Τα 6 είδη που είναι σε προσωπικό επίπεδο συλλέγονται μόνο για τα άτομα 16 ετών και πάνω. Για τα παιδιά κάτω των 16 ετών γίνεται εκτίμηση χρησιμοποιώντας τον κανόνα: αν τουλάχιστον οι μισοί ενήλικες του νοικοκυριού στερούνται ένα είδος, συνεπάγεται ότι και τα παιδιά του εν λόγω νοικοκυριού στερούνται αυτό το είδος.

Πολύ χαμηλός δείκτης έντασης εργασίας (Ευρώπη 2030) (LWI): Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 0-64 ετών που ζει σε νοικοκυριά όπου οι ενήλικες 18-64 εργάστηκαν λιγότερο από 20% της δυνατότητας απασχόλησης τους κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρονιάς. Στους ενήλικες δεν περιλαμβάνονται οι φοιτητές 18-24, άτομα τα οποία δήλωσαν ότι είναι συνταξιούχοι ή λαμβάνουν οποιαδήποτε σύνταξη (εκτός από σύνταξη χηρείας) και άτομα ηλικίας 60-64 τα οποία δήλωσαν ότι είναι μη οικονομικά ενεργά και ζουν σε νοικοκυριά με κύριο εισόδημα οποιαδήποτε σύνταξη (εκτός από σύνταξη χηρείας).

Κοινωνικές μεταβιβάσεις: Είναι τα κοινωνικά επιδόματα και οι συντάξεις. Τα **κοινωνικά επιδόματα** περιλαμβάνουν την κρατική κοινωνική βοήθεια όπως το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, επίδομα μητρότητας, επίδομα τέκνου, επίδομα μονογονιού, επίδομα αναπηρίας, ανεργίας, επίδομα φροντίδας ηλικιωμένων κ.λπ.. Στις **συντάξεις** περιλαμβάνονται οι συντάξεις γήρατος, χηρείας, ορφάνιας, ανικανότητας κ.λπ.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Πύλη Στατιστικής Υπηρεσίας, υπόθεμα [Συνθήκες Διαβίωσης και Κοινωνική Προστασία Προκαθορισμένοι Πίνακες](#) (Excel)
[Μεθοδολογικές Πληροφορίες](#)

Επικοινωνία

Χαράλαμπος Χαραλάμπος: Τηλ: +35722602241, Ηλ. Ταχ.: chcharalambous@cystat.mof.gov.cy
Δήμητρα Κώστα: Τηλ: +35722605112, Ηλ.Ταχ.: dcosta@cystat.mof.gov.cy